

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА**
Кафедра управління

Затверджено на засіданні кафедри
управління
(протокол № 18 від 15.10.2025)

РОБОЧА ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність	D3 Менеджмент
освітня програма	1.D3.00.01 Менеджмент організацій
факультет	Економіки та управління

Опис програми екзамену

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	
Кафедра управління	
Програма екзамену з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини»	
1 курс – освітній рівень - перший (бакалаврський)	
Спеціальність D3 Менеджмент	
Освітня програма: 1.D3.00.01 Менеджмент організацій	
Форма проведення: тестування на платформі Moodle в ЕНК дисципліни: https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=7446	
Тривалість проведення	1 год. 10 хв.
Максимальна кількість балів:	40 балів
Екзамен проводиться очно в університетській аудиторії із використанням персональних комп'ютерів. Студент виконує електронний тест у системі Moodle, що містить 35 завдань. • 34 завдання – тестові запитання закритого типу (вибір правильної відповіді з кількох варіантів), які передбачають автоматичну перевірку; кожне правильне виконання оцінюється в 1 бал. • 1 завдання – практична задача закритого типу, повне розв'язання якої передбачає внесення відповіді в систему Moodle; перевірка здійснюється автоматично. Критерії оцінювання задачі: • 6 балів – правильна відповідь, • 0 балів – неправильна відповідь. Екзамен проводиться із суворим дотриманням принципів академічної доброчесності. Порушення правил (списування, використання сторонньої допомоги, фальсифікація результатів) тягне за собою відсторонення студента від подальшого проходження екзамену та виставлення підсумкової оцінки Фх. Підсумкова оцінка за дисципліну (максимум 100 балів) формується як сума: • результатів поточного контролю протягом семестру (до 60 балів); • результатів екзамену (до 40 балів). Здобувачі які сумарно за результатами проміжного та підсумкового контролю набрали менше 35 балів мають пройти повторний курс з відповідної навчальної дисципліни, виконати всі види робіт, визначені викладачем відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Здобувачі які сумарно за результатами проміжного та підсумкового контролю набрали від 35 до 59 балів мають право на перескладання екзамену або окремих навчальних завдань проміжного контролю за рішенням викладача, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.	
<i>Перелік тем, які виносяться на екзамен:</i>	

1. Розкрийте сутність праці як соціально-економічної категорії
2. Прокоментуйте функції властиві праці
3. Які типи відтворення населення ви знаєте? В чому полягають особливості відтворення ресурсів для праці?
4. Прокоментуйте відомі вам види руху населення. Які з них мають найбільший вплив на кількісний та якісний стан ресурсів праці в Україні
5. Охарактеризуйте абсолютні і відносні показники природного руху населення
6. Охарактеризуйте абсолютні і відносні показники міграційного руху населення
7. Відтворення населення у післявоєнний період
8. Охарактеризуйте соціально-економічну категорію «ресурси праці»
9. Охарактеризуйте компоненти трудового потенціалу
10. Охарактеризуйте систему колективно-договірного регулювання праці на загальнодержавному рівні та рівні підприємства
11. Розкрийте сутність основних моделей соціального партнерства
12. Хто є суб'єктами соціально-трудових відносин та на яких рівнях виникають взаємозв'язки між даними суб'єктами?
13. Перерахуйте елементи системи соціально-трудових відносин та дайте їх визначення
14. Охарактеризуйте принципи і типи соціально-трудових відносин
15. Поясніть суть соціального партнерства, його визначення та мета
16. Прокоментуйте відомі вам способи реалізації соціального партнерства
17. Прокоментуйте причини виникнення колективних трудових суперечок і конфліктів
18. У чому, на вашу думку, полягають основні завдання профспілок?
19. Охарактеризуйте союзи роботодавців в Україні, їх мету та основні завдання
20. Наведіть класифікацію витрат часу протягом робочої зміни та охарактеризуйте кожний елемент
21. Розкрийте поняття і основні напрями організації праці
22. Дайте визначення поділу праці та охарактеризуйте основні його види
23. Прокоментуйте сутність та основні форми кооперації праці
24. Наведіть класифікацію робочих місць
25. Які ви знаєте коефіцієнти оцінки робочих місць та як вони розраховуються?
26. Прокоментуйте критерії сегментації ринку праці
27. Дайте визначення ринку праці та назвіть умови його ефективного функціонування
28. Охарактеризуйте елементи ринку праці та назвіть функції, які він виконує
29. Охарактеризуйте теорії двоїстості та троїстості ринку праці
30. Охарактеризуйте показники вартісної оцінки продукції у вартісному методі вимірювання продуктивності
31. Охарактеризуйте інфраструктуру ринку праці

32. Поясніть які специфічні риси притаманні товару «праця»
33. Поясніть в чому полягають особливості функціонування ринку праці у кризовій економіці
34. Дайте визначення категорії «зайнятість» та охарактеризуйте відомі вам форми зайнятості
35. Сформулюйте закон Оукена та поясніть можливості його практичного застосування
36. Які умови виплати допомоги з безробіття в Україні?
37. Поясніть як визначається рівень безробіття
38. Охарактеризуйте відомі вам види безробіття
39. Прокоментуйте економічні та соціальні наслідки безробіття
40. Ринок праці в умовах війни та післявоєнний період
41. Прокоментуйте поняття «ефективність праці». Якими основними показниками можна його охарактеризувати?
42. Охарактеризуйте категорію «продуктивність праці». Що розуміють під управлінням продуктивністю праці?
43. Охарактеризуйте методи вимірювання продуктивності праці. Вкажіть недоліки і переваги кожного з них
44. Що розуміють під факторами зростання продуктивності праці? Як можна розрахувати приріст продуктивності праці під впливом зазначених факторів?
45. Назвіть фактори, які приводять до економії праці на підприємстві
46. Як відбувається планування продуктивності праці на підприємстві?
47. Дайте визначення поняття “політика доходів і заробітної плати”. У чому полягає механізм здійснення політики доходів і заробітної плати?
48. Охарактеризуйте структуру заробітної плати
49. Розкрийте сутність тарифної системи
50. Розкрийте сутність поняття “заробітна плата”. Назвіть функції та принципи організації заробітної плати
51. Які види доходів ви знаєте? Прокоментуйте основні методи державного регулювання доходів в Україні
52. Охарактеризуйте поняття економічно активного та економічно неактивного населення
53. Поясніть функції державної служби зайнятості
54. Як обраховуються мінімальні соціальні гарантії (прожитковий мінімум, мінімальний споживчий бюджет, межа малозабезпеченості)?
55. Охарактеризуйте основні форми та системи оплати праці
56. Поясніть за якими принципами функціонує безтарифна система оплати праці
57. Охарактеризуйте сучасні підходи до стимулювання праці
58. Яким чином розраховується потреба в працівниках на основі планової виробничої трудомісткості?
59. Як обчислюється потрібна чисельність працівників за явочним часом?
60. Як планується потреба в робочій силі за кількістю робочих місць і норм обслуговування?

61. Як відбувається планування фонду заробітної плати працівників відрядників, працівників-погодинників, керівників і спеціалістів на підприємстві?
62. Розкрийте сутність і значення нормативного методу планування заробітної плати на підприємстві
63. Поясніть принципи, цілі та функції Міжнародної організації праці.
64. Суть і мета аудиту соціально-трудової сфери
65. Моніторинг ринку праці як інструмент регулювання та вдосконалення соціально-трудових відносин
66. Створення МОП та основні засади її діяльності
67. Структура та контрольні механізми МОП
68. Діяльність МОП в Україні

Типові задачі курсу розглянуті під час практичних занять, всі вони, без виключення, виносяться на екзамен

Екзаменатор:

Олена АКІЛІНА

Завідувач кафедри:

Катерина РЯБЕЦЬ